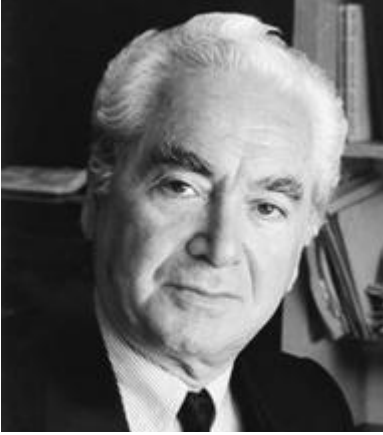

Atatürkçü Düşünce Derneği'nin Kurucu Başkanı, Demokrasi Şehidimiz

Prof. Dr. Muammer AKSOY (1917 - 31 Ocak 1990)

Atatürk'ün emaneti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin, O'nun ilke ve devrimlerinin ödünsüz savunucuları, kalemi ve dili güçlü aydınların düşünceleri karşısında duramayan, ancak bu aydınları katletmek yoluyla kendilerine alan açabilen Atatürk düşmanı, laiklik karşıtı gericiler, Kurucu Başkanımız Prof. Dr. Muammer AKSOY'u, Derneğimizin kuruluşunun sekizinci ayında gazeteci yazar Emin ÇÖLAŞAN'la yaptığı son söyleşisinin ardından aynı gün içinde katlettiler. Dönemin yöneticilerinin vermiş oldukları sözlere karşın katilleri bulunamadı; tıpkı Uğur MUMCU, Bahriye ÜÇÖK, Çetin EMEÇ

gibi yurtsever aydınları hedef alan suikastlarda olduğu gibi...

Kimilerince başarılı bir hukukçu, kimilerince öğretmen, kimilerince mücadele insanı olarak anılan Prof. Dr. Muammer AKSOY 1917'de Antalya'da doğdu. Ülke AKSOY'la evli olan Muammer AKSOY'un Işık ve Arın adlarında iki erkek evladı vardır. 1939'da Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun oldu; Zürih Üniversitesi Hukuk ve Devlet Bilimleri Fakültesinde doktorasını tamamladı. Yurda döndüğünde İstanbul Üniversitesinde asistanlık ve Ankara Üniversitesinde öğretim üyeliği yaptı.

1954'te bir Amerikalıya kapitülasyon sayılabilecek bir petrol yasası hazırlanmıştı; Prof. Dr Muammer AKSOY, ulusal çıkarlara aykırı bu petrol yasasına tüm gücüyle karşı çıktı. Mülkiye'de hocalık yaparken diğer öğretim üyelerine, öğrencilerine, çevresine, hazırlanan bu petrol yasasının Türkiye aleyhine olduğunu, *Tam Bağımsızlık* ilkesinin ihlal edildiğini anlattı. 1960'larda Türkiye Cumhuriyeti yetkilileriyle yabancı şirketler arasında petrol dışalımını (ithalatı) konusunda görüş farklılıklarının ortaya çıkması üzerine Zürih'te yaşadığı dönemden tanıdığı TPAO Genel Müdürü İhsan TOPALOĞLU aracılığıyla yasayı inceleyerek Türk yetkililerinin haklı olduğunu görüşünü bildirdi. Bu fikrin savunmasını ücretsiz olarak üstlenebileceğini söyleyerek bu görevi üstlendi. İhsan TOPALOĞLU'nun ısrarına karşın "Ulusal davalarda herhangi bir karşılık almayacağını" belirterek gerçek yurtseverliğin ne olduğunu dersini bir kez daha verdi.

Muammer Hoca, Ankara Üniversitesi SBF Dekanı Prof. Dr. Turhan FEYZİOĞLU'nun 1956'daki akademik yıl açış konuşmasında "Nabza göre şerbet sunan; kötüye, zararlıya fetva veren münevverlerden olmayın," demesi üzerine Demokrat Parti iktidarınca görevinden alınmasına ve hükümet tarafından üniversitelerde yapılan değişikliklerin, üniversitenin özerk yapısına zarar vermesi gerekçesiyle tepkisini ortaya koyarak Münci KAPANI, Coşkun KIRCA gibi iktidara boyun eğmeyen akademisyenlerle birlikte istifasını verdi ve ardından da Cumhuriyet Halk Partisine katıldı.

Kimilerine göre *bize bol gelen* 1961 Anayasasını hazırlayan komisyonun sözcülüğünü yaptı; ayrıca 1961 Anayasası, Kurucu Mecliste görüşülürken anayasanın sözcülüğü görevini de üstlendi.

Üniversitedeki görevine dönmesinin ardından uzun yıllar Türk Hukuk Kurumu'nun genel başkanlığını yaptı.

Ülkesinin sorunlarıyla mücadele etmenin yanında dünyada verilen antiemperyalist savaşıma da ortak olmak amacıyla Çetin ALTAN, Uğur MUMCU, Deniz GEZMİŞ, Türkkaya ATAÖV gibi adlarla birlikte 1969'da Milli Kurtuluş Savaşlarıyla ve Vietnam Halkıyla Dayanışma Derneği'ni kurdu. 12 Mart 1971 Muhtırasında tutuklandı; gerçekleştirilen yargılama sonucunda aklandı.

1977-1980 arasında CHP İstanbul Milletvekiliği yaptı. 12 Eylül 1980'den sonra Ankara Barosu Başkanlığı yapmış, baskı dönemlerinde kimsenin almadığı öğrenci davalarını ücretsiz olarak üstlenmiştir. Muhafazakârların davalarını da almış, yakın çevresinden gelen tepkileri "İnsanlar dindar olabilir; ama haksızlığa uğruyorlarsa savunurum," sözleriyle karşılamıştır. Haklarında dinci örgüt kurmak suçlamasıyla dava açılan bir grubu savunmuş ve davayı kazanmıştır. *Yurtta Barış* ilkesinin gereğince, ülkemizde haksızlığa uğrayan kişilerin mezhebine, etnik kökenine, bölgesine bakmadan savunuculuğunu üstlenerek demokratiğin ne demek olduğuna ilişkin yine bir ders vermiştir Muammer Hoca...

Türkiye Öğretmenler Sendikası Genel Başkanı Fakir BAYKURT'un devrimci öğretmenlerin mücadelesini içeren bir çalışma yapması isteği üzerine hazırlamaya başladığı ve 160 sayfa olarak planlanan "Devrimci Öğretmenin Kıyımı ve Mücadelesi" kitabı bittiğinde, iki ciltlik, 2.000 sayfalık dev bir yapıt oldu. Muammer AKSOY evini satarak bu kitabın basılabilmesini sağladı.

1980'li yıllarda laiklik karşıtı olanlara, TCK'nin 163. maddesinin kaldırılmasını isteyenlere, şiddetle karşı koydu. Özgürlük uğruna özgürlükleri ortadan kaldırmak isteyenlere karşı "Uygarlıktan yana olanlar da gerilikten yana olanlar kadar yürekli ve özverili olmadıkça Türk toplumu kurtulamaz," diyerek mücadelesini ödünsüzce sürdürdü. Atatürk'ün ilkelerinden ayrılmanın Türkiye'ye vereceği zararları her koşulda anlatarak gerekli uyarılarda bulundu. Ne yazık ki 163. maddenin kaldırılmasıyla irticain yükselişi önlenemez bir boyuta ulaştı; karşıdevrimcilere tek başına iktidar olmayı sağlayacak zemin sağlamlaştı. Muammer Hocanın öngörüsüne kulak vermeyenler karşısında tarih yine AKSOY'u haklı çıkardı. Ülkemizin çağdaşlık yolundan uzaklaşarak Ortaçağ zihniyetine teslim olmasında 163. maddenin kaldırılması önemli bir dönemeç olmuştur.

Dönemin Aydınlar Ocağı gibi kuruluşlarının Türk-İslam sentezi fikriyle üstü kapalı Atatürk karşıtlığı yaptığını ve *gerçek fikri Atatürkçülüğün* yapılmadığını, tam tersine Atatürk'ün fiziksel özellikleri üzerinden *bedensel Atatürkçülük* yapıldığını vurgulayarak gericilerin, siyaset adamlarının, dış güçlerin ve ekonomik güçlerin oluşturduğu laiklik karşıtı kesimin yararına olacak "163. madde kaldırılın" çağrılarını karşı ilkelerinden ödün vermeyen, mücadele etmekten geri durmayan tutumuyla siyasileri ve toplumu uyardı. Dönemin SHP Genel Başkanı Erdal İNÖNÜ'yle görüşerek tehlikeyi anlattı; *Laiklik* ilkesinden ödün verildiğinde Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal egemenlikten, demokrasiden, uygarlıktan uzaklaştırılacağını bildirdi; ancak İNÖNÜ'nün kendisini anlamadığını izlenimine kapılmıştır... Siyasi partilerin bile yeterince sahip çıkmadığı Atatürk ilkelerini koruyup kollamak amacıyla 19 Mayıs 1989'da 50 aydın mücadele insanıyla birlikte Atatürkçü Düşünce Derneği'ni kurdu.

Muammer AKSOY'u ve Atatürkçülük uğruna mücadele eden yürekli ve özverili diğer aydınlarımızı anımsamak ve unutturmamak görevimiz olmalıdır. Bu görevi yapmanın yolu ise Muammer Hocanın dediği gibi "Uygarlıktan yana olanlar da gerilikten yana olanlar kadar yürekli ve özverili olmalıdır" sözünü şiar edinmekten geçer.